



Idékatalog:

**MÅL 3 – DEN EUROPÆISKE SOCIALFOND
– PROJEKTMULIGHEDER UNDER PRIORITET 1**



UBRUGTE MIDLER

Hvert år stiller Den Europæiske Socialfond penge til rådighed for at hjælpe arbejdsløse ind på arbejdsmarkedet eller fastholde ansatte, der er i fare for at miste deres job.

Det kræver dog både en god idé og den rette vinkling på projektansøgningen for at komme i betragtning til EU's millioner.

Denne pjeces beskriver, hvordan ansøgere i Danmark kan opnå støtte gennem en del af Mål 3 programmet under Den Europæiske Socialfond. Det drejer sig om den indsats, som i Mål 3 programmet kaldes Prioritet 1 – *styrkelse af den aktive arbejdsmarkedspolitik*.

I det efterfølgende præsenteres eksempler på projekter, der har opnået økonomisk støtte. Eksemplerne er tænkt som inspiration for fremtidige ansøgere.

I perioden 2000-2006 kan anvendes 725 millioner kr. til projekter i Danmark inden for Prioritet 1.



MULIGHEDER UNDER PRIORITET 1

Prioritet 1 har som formål at bidrage til en generel styrkelse af den aktive beskæftigelsespolitik og derved forebygge længerevarende ledighed.

Der er to indsatsområder under Prioritet 1:

- *Udvikling og afprøvning af aktiveringsinstrumenter*
Målet er at lette adgangen til arbejdsmarkedet blandt grupper af nyledige, som er truet af langtidsledighed. Indsatsen kan omfatte erhvervs-kvalificerende uddannelse, behovs-afklaring, vejledning og jobtræning.
- *Styrkelse af arbejdsmarkedets gennemførelseskapacitet*
Målet er at bidrage til at styrke arbejdsmarkedets parter inddragelse og stimulere lokale og (tvær)regionale netværksdannelse i forbindelse med planlægning og udførelse af konkrete aktiviteter.



DEN AKTIVE BESKÆFTIGELSESINDSATS

Den aktive beskæftigelsesindsats har til formål at sikre et velfungerende arbejdsmarked. Det sker dels gennem en indsats over for både ledige og beskæftigede, der søger arbejde eller ordinær uddannelse, og dels gennem en indsats over for private og offentlige virksomheder.

Der er fire overordnede mål for den aktive beskæftigelsesindsats:

1. At hjælpe arbejdssøgende med at få arbejde
2. At servicere private og offentlige arbejdsgivere, der søger arbejdskraft eller som vil fastholde arbejdskraft
3. At hjælpe kontant-, starthjælps- og dagpengemodtagere til hurtigt at komme i arbejde, så de kan forsørge sig selv og deres familie
4. At støtte de personer, der på grund af nedsat arbejdsevne har særlige behov for at få hjælp

Indsatsen omfatter alle ledige, uanset om personen modtager dagpenge, kontanthjælp, starthjælp eller sygedagpenge.



LOVÆNDRINGER

I forlængelse af beskæftigelsesplanen *Flere i arbejde* er der indført lovændringer. Lovændringerne har betydet, at der er kommet færre ansøgninger i Prioritet 1-området.

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats bevirker, at det er blevet sværere at gennemføre projekter, hvor arbejdsløse deltager i længere undervisningsforløb. Med de nye regler går grænsen for længden af forløb som hovedregel ved max. 6 ugers varighed i den første ledighedsperiode for dagpengemodtagere. Dette betyder, at AF har færre muligheder for at visitere deltagere til Prioritet 1-projekter.

For kontanthjælpsmodtagere i kommunerne gælder andre regler. Begrænsningerne rammer ikke kontant- og starthjælpsmodtagere under 30 år. Personer over 30 år, der modtager ydelsen på grund af andre problemer end ledighed, rammes heller ikke.

Konkret vil det sige, at alle kontanthjælpsmodtagere kan deltage i projekter med undtagelse af personer over 30 år, der kun har ledighed som problem.

Med *Flere i arbejde* skal tilbud desuden være afstemt i forhold til den enkelte lediges ønsker, forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov, således at den ledige kommer hurtigst muligt i ordinær beskæftigelse. Den enkelte ledige skal således være indforstået med henvisningen til et projekt.

I det følgende præsenteres gode råd til, hvordan det med den nye lovgivning kan lade sig gøre at starte et projekt under Prioritet 1.



GODE IDEER

Der er mange muligheder for at lave spændende projekter under Prioritet 1. For at kunne opfylde lovkravene kan projektforslag bygges op omkring følgende punkter for **dagpengemodtagere** i første ledighedsperiode:

- Maksimalt 19 timer pr. uge
- Maksimalt 2 ugers vejledning
- Maksimalt 6 ugers selvvalgt uddannelse (hvis timetallet er over 19 pr. uge)
- Maksimalt 4 ugers virksomhedspraktik

For at kunne tilrettelægge forløb med dagpengemodtagere er det afgørende, at der etableres et godt samarbejde med AF allerede i projektformuleringsfasen.

Der er en mulighed for at udvide det samlede antal ugers uddannelse fra 6 til 12 uger, hvis AF er interesseret. AF kan således pålægge en dagpengemodtager, at vedkommende *skal* gennemføre 6 ugers uddannelse. Derefter *kan* dagpengemodtageren selv vælge 6 ugers uddannelse. Der er ikke noget til hindring for, at de to uddannelsesforløb afholdes i forlængelse af hinanden og hos samme udbyder.

Dagpengemodtagere med begrænsede dansk kundskaber kan i første ledighedsperiode påbegynde et forløb i op til 26 uger. Forudsætningen for at deltage i sådan et forløb er, at et væsentligt element i uddannelsen er dansk undervisning. Det samme gør sig gældende for

kontanthjælpsmodtagere samt flygtninge og indvandrere.

Kontanthjælpsmodtagere i det kommunale system har endnu bedre muligheder for at deltage i Prioritet 1-projekter end dagpengemodtagere. Det kan f.eks. være:

- Unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år
- Kontanthjælpsmodtagere over 30 år med andre problemer end ledighed
- Nydanskere på starthjælp

For disse grupper af ledige er der ingen tidsmæssige begrænsninger for indsatsen.

Hvis et fremtidigt projekt retter sig imod flygtninge og indvandrere, er der muligheder for aktivt at medtænke anden finansiering. Integrationsministeriet har f.eks. en række puljer, der uddeler midler til integrationsprojekter. Hvis man har fået tilsagn fra disse puljer kan midlerne fungere som en del af medfinansieringen.



Ansatte i opsagte stillinger

Medarbejdere, der er blevet opsagt, kan også deltage i Prioritet 1-projekter. Ved større afskedigelser med min. 60% af den samlede arbejdsstyrke kan AF igangsætte et 2 ugers jobsøgningskursus. Derudover kan de opsagte deltage i et 8 ugers opkvalificerende kursus. Medarbejderne kan altså deltage i 10 ugers kursus i deres opsigelsesperiode.

Der er ikke noget max. ugentligt timetal for denne gruppe.

Aktører og systemudvikling

Det er vigtigt at være opmærksom på, at projekter for medarbejdere hos arbejdsmarkedsaktører kan opnå bevillinger fra Prioritet 1. Lønudgifter til medarbejderne fungerer som medfinansiering.

Mentorordninger

For at understøtte de aktiviteter, som sættes i gang i virksomhederne som led i projekterne, kan der tilknyttes en mentor. En mentor kan være en medarbejder på virksomheder, der

frikøbes til at engagere sig i en projektdeltager, der er i praktik på virksomheden.

Via AF kan projektholderen søge midler i en statslig pulje, der uddeleger penge netop for at få medarbejderne til at påtage sig mentorrollen. I det omfang AF vil bevilge midler til dette formål, kan pengene fra puljen indgå som medfinansiering i socialfondsansøgningen.

Generelle anbefalinger

Det kan anbefales, at der allerede i projektskrivningsfasen indgås samarbejdsaftaler med virksomheder eller andre aktører. Aftalerne kan f.eks. dreje sig om fremtidige rammer for henvisninger fra AF eller kommuner, at virksomhederne stiller sig til rådighed, eller at uddannelsesinstitutioner bidrager med markedsføring af projektet.

Erfaringer viser, at projekterne er lettere at gennemføre, hvis projektansøgeren har nogle klare samarbejdsaftaler på plads fra starten. Har man taget hinanden i ed, er det brede ejerskab og engagementet nemmere at etablere og vedligeholde.

Rammerne for, hvor lange uddannelsesforløb der kan startes op i et projekt, omfatter ikke AVU. AVU står for almen voksen uddannelse. Forløbene er ikke begrænset af max 19 timer pr. uge, og der kan godt være tale om længere forløb.



EKSEMPLER PÅ PROJEKTER, DER HAR OPNÅET STØTTE

SPIL SELV UD

Ansøger: AOF Fredericia

Samarbejdspartnere: KAD, SID, NNF, FOA og HK

Projektperiode: 10.11. 2003 - 1.7. 2005

Bevilget beløb fra Socialfonden: 608.530 kr.

Medfinansiering: 671.828 kr.

Tidlig indsats og efteruddannelse

Nyledige kvinder fra det ufaglærte område eller med en uddannelse, som de ikke kan eller vil anvende, hjælpes til hurtigt at få lagt en realistisk plan for efteruddannelse.

Projektet *Spil selv ud* har vist sig at give gode resultater for en gruppe af kvinder, der ikke tænker målrettet i efteruddannelse.

Kvinderne er opdelt i to grupper:

1. Yngre kvinder med mindre børn, der som følge af familiedannelse og moderrolle har mistet fokus på vigtigheden af at holde fast på arbejdsmarkedet. De har i en periode ikke haft overskud til at tænke på deres egne faglige og personlige udviklingsmuligheder på arbejdsmarkedet.

2. Modne kvinder med mange års erfaring på arbejdsmarkedet og derfor ofte med manglende forståelse for, at det rent faktisk er muligt gennem kortere uddannelser at skaffe sig kvalifikationer, som er efterspurgt på arbejdsmarkedet.

Den stigende ledighed rammer især denne gruppe kvinder, hvis status på arbejdsmarkedet mere har karakter af randarbejdskraft eller „reserve“. Kvinderne har et særligt behov for en tidlig, fleksibel indsats, såfremt de skal ændre deres status på arbejdsmarkedet til at være kernearbejdskraft.

Samtidig har virksomhedernes behov ændret sig. De har i højere grad brug for kernearbejdskraft med andre kvalifikationer, end de helt ufaglærte kvinder besidder. Virksomhedernes behov for randarbejdskraft vil formentlig i fremtiden i højere grad blive dækket gennem vikarbureauer.



Vejledning skærper fokus

Projektdelegerne deltager 19 timer om ugen i et uddannelsesforløb i hold af ca. 15 personer.

Hele forløbet varer 14 uger fordelt på en blanding af vejledning, selvvalgt uddannelse, danskundervisning og praktik i virksomheder. Praktikken bruges ofte til at give personer, der overvejer at foretage et brancheskift, mulighed for at "snuse" til et nyt arbejdsområde.

Resultaterne af projektet er, at kvinderne opnår erkendelse af, at livslang læring i fremtiden er en nødvendighed. Holdningsbearbejdning og bevidstgørelse af egne valg er gennemgående temaer. Projektdelegerne

planlægger, analyserer og målretter dernæst deres fremtidige uddannelsesplan i forhold til:

- arbejdsmarkedets efterspørgsel
- deres egne almene kvalifikationer
- uddannelsesinstitutionernes tilbud
- deres egen økonomi og personlige forudsætninger i øvrigt

Meget peger på, at det nytter at gøre en tidlig indsats for denne gruppe. Et forudgående projekt for *Spil selv ud* har leveret gode resultater med denne type af uddannelsesforløb. Ud af 36 kvinder på to hold er der kun få personer, der ikke har en realistisk plan i forhold til uddannelse/job, og det på trods af, at de arbejdsmarkeds-politiske meldinger skiftede netop ved afslutningen af det første forløb, hvorved kvinderne måtte rette deres ønsker mod kortere uddannelsesforløb.



EKSEMPLER PÅ PROJEKTER, DER HAR OPNÅET STØTTE

I GANG FØR DU HOLDER OP

Ansøger: LO Ribe Amt

Periode: 5.3. 2003 – 31.12. 2003

Bevilget beløb fra Socialfonden: 159.357 kr.

Medfinansiering: De deltagende virksomheder betaler projekt-deltagerne ordinær løn i deres opsigelsesperiode, hvilket svarer til min. 50% af projektsummen.

Hurtig kontakt til opsagte

Adskillige virksomheder i Ribe Amt har været nødt til at afskedige en større gruppe af medarbejdere. Det medfører, at de opsagte personer – alt afhængigt af deres ansættelsesforhold – har en kortere eller længere opsigelsesperiode.

Projektet *I gang før du holder op* tager udgangspunkt i, at gruppen af opsagte medarbejdere skal have hjælp til at finde ny beskæftigelse, inden deres opsigelsesperiode afsluttes. LO Ribe Amt kører sammen med to virksomheder projekter for de opsagte medarbejdere, så færrest mulige bliver arbejdsløse. Samtidig kan virksomhederne tage ordentligt afsked med medarbejderne og hjælpe dem videre.

Brug opsigelsesperioden til jobsøgning

Projekterne starter med, at tillidsfolkene orienterer LO Ribe Amt om, at der på virksomheden er opsagt mindst 10 medarbejdere. Hurtigt derefter aftales det med virksomhedens ledelse, at der skal sættes et projekt i gang for de opsagte, så de hurtigt på ny kommer i job.

Startskuddet er et informationsmøde, hvor alle afskedigede på virksomheden bliver inviteret til at deltage. Uanset om de er funktionærer, medlemmer af en fagforening eller uorganiserede - alle er velkommen.

Informationsmødet bruges til at orientere de opsagte om, at de har mulighed for at bruge deres opsigelsesperiode til at være aktivt jobsøgende. Virksomheden er indforstået med, at jobsøgningsaktiviteterne sker som en del af, at de passer deres normale arbejde.



De aktiviteter, der sættes i gang i opsigelsesperioden for de opsagte, varierer og er individuelt tilrettelagt. Det kan f.eks. være vejledningssamtaler med henblik på at bevidstgøre den enkelte om, hvilke fremtidige jobmuligheder personen har. Måltrettet anvendelse af den opsagtes sociale og faglige netværk med henblik på at blive opmærksom på jobåbninger er et oplagt emne at diskutere. Efteruddannelseskurser inden for IT eller opkvalificering i forhold til f.eks. at tage et stort kørekort er andre eksempler.

Målbare resultater

Af de to projekter, der er gennemført taler resultaterne deres tydelige sprog. På virksomhed 1 er der 17 opsagte medarbejdere og deraf deltager 9 personer i et projektforbud. Heraf er 5 kommet i ordinært job, 3 er ledige og 1 er gået på pension.

I virksomhed 2 er der 19 opsagte, og 9 har valgt at tage imod projekttilbuddet. Virksomheden har et datterselskab og er interesseret i at bruge de opsagte medarbejdere i dette datterselskab. De opsagtes kvalifikationer er dog ikke helt tilstrækkelige.

Opsigelsesperioden bruges derfor til at lave en kombination af opkvalificerende skoleophold på AMU og sidemandsoplæring i datterselskabet. Dette fungerer så godt, at alle 9 tilbydes arbejde i datterselskabet.

LO Ribe Amt har på baggrund af erfaringerne fra I gang før du holder op fået bevilget en 3 årig rammekontrakt fra Den Europæiske Socialfond til at gennemføre lignende projekter i fremtiden.



EKSEMPLER PÅ PROJEKTER, DER HAR OPNÅET STØTTE

PROJEKT PARTNERSKAB I DEN AKTIVE ARBEJDSMARKEDSPOLITIK

Ansøger: Viborg Amt

Samarbejdspartnere: Sekretariatet „Viborg Amt - Et rummeligt arbejdsmarked“, kommuner i Viborg amt, Arbejdsformidlingen, faglige organisationer, virksomheder m.fl.

Periode: 1.1. 2003 – 31.12. 2004

Bevilget beløb fra Socialfonden: 718.700 kr. + 743.000 kr.

Medfinansiering: Deltagernes underhold

Projekt partnerskab i den aktive arbejdsmarkedspolitik har til formål at engagere private og offentlige virksomheder og professionelle aktører. Aktørerne er f.eks. Arbejdsformidlingen, kommuners arbejdsmarkedsafdelinger, formidlingsenheder og selvejende institutioner.

De skal i fællesskab sikre en *tidlig indsats*, således at personer, der er i umiddelbar risiko for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet, integreres og fastholdes.

Fælles ansvar for tidlig indsats

Med arbejdsmarkedsreformen *Flere i arbejde* er der åbnet op for en sammentænkning af AF og kommunernes indsats samt at nye aktører kommer til at spille en aktiv rolle på arbejdsmarkedsområdet. Den hidtidige opgave- og rollefordeling er under forandring. Ingen aktører kan individuelt løse udfordringerne, så der er behov for nye samarbejdsmetoder i implementeringen af den aktive beskæftigelsespolitik.

Ved at udvikle og afprøve nye metoder til at sammentænke forskellige aktørers opgaver og aktiviteter bliver det lettere at nå målet. Et område, hvor der er muligheder for integreret arbejde, er i forhold til visitationsprocedure og -redskaber. Inddragelse af private aktører i en tættere kontakt er et andet.



Opkvalificering på tværs

For at understøtte at aktørerne samarbejder efter det samme mål, iværksættes bl.a. en opkvalificering på tværs. Aktørernes medarbejdere med direkte borger- og virksomhedskontakt deltager i et modulopbygget uddannelsesforløb af 3 x 2 dages varighed. Medarbejderne har stillinger som bl.a. job- og virksomhedskonsulenter fra AF, formidlingsenheder og kommunale arbejdsmarkedsafdelinger.

Indholdet på uddannelsesforløbet er gennemgang af nye ordninger og lovgivning, der danner grundlag for brug af nye redskaber og metoder. Det kan f.eks. være i forbindelse med visitation af ledige, formidling af job, arbejdsfastholdelse i private og offentlige virksomheder, udvikling af rummelighed på arbejdspladser og opkvalificering af ledige i samarbejde med virksomheder. En gennemgående brug af arbejdsevnetemetoden er et andet sted, hvor de forskellige aktører anvender samme redskab.

Andre aktiviteter, der indgår i projektet, er netværksmøder med henblik på erfaringsudveksling mellem jobkonsulenter. Temadage for sagsbehandlere og uddannelsesdage for personer, der arbejder med den overordnede tilrettelæggelse af den arbejdsmarkedspolitiske indsats er andre eksempler. Erfa-grupper nedsat omkring temaet det rummelige arbejdsmarked og en konference viser yderligere bredde i projektet.

I processen med at få medarbejdere fra forskellige aktører til at anvende de samme metoder sker der samtidig en holdningsudvikling. Det øgede kendskab til andre aktører og den metodiske tilnærmelse er med til at implementere den aktive arbejdsmarkedspolitik, så der kommer en større grad af helhedsindsats i Viborg-området.



EKSEMPLER PÅ PROJEKTER, DER HAR OPNÅET STØTTE

EEDUCATOR

Ansøger: Zoning Multimedia

Samarbejdspartnere: private virksomheder og Arbejdsformidlingen

Projektperiode: 1.4. 2003 – 30.8. 2004

Bevilget beløb fra Socialfonden: 1.800.000 kr.

Medfinansiering: 2.000.000 kr.

IT-uddannelse skaffer akademikere job

Gruppen af ledige akademikere rummer mange forskellige uddannelsesretninger. Fælles for de fleste er, at deres faglige kompetencer er gode, men de har ikke været i stand til at etablere fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Formålet med projektet *eEducator* er at hjælpe ledige akademikere til en oplagt scoringschance – få scoret et job.

eEducator er tilrettelagt med en projektorienteret kombination af uddannelse og praktik. Deltagerne består af 25-29 årige, der har været ledige i 4½ måned samt personer over 30 år med 10½ måneds ledighed. Efter 6 ugers kursus går deltagerne over i anden ledighedsperiode, hvor der ikke er samme stramme regler for længde på uddannelsesforløb.

Med hold af 8-10 deltagere starter projektet med en 18 ugers uddannelse med fokus på IT. Uddannelsen er opbygget på en sådan måde, at den fungerer som supplement til deltagerne faglige kapacitet. Det ugentlige timetal er 30 suppleret med 7 timers individuel forberedelse.

I uddannelsen indgår bl.a. emner som elektronisk:

- videndeling og videnstyring på virksomheders intranet / ekstranet
- kommunikation
- projekt- og gruppearbejde i nye læringsrum
- brug af computerstøttet undervisning – herunder fjernundervisning
- effektiv jobsøgning – udformning af ansøgninger, CV og fremtidens arbejdsmarked



Deltagerne får gennem uddannelsen en elektronisk IT-plattform, der giver dem en ny ramme at sætte deres primære uddannelse ind. Dette er vigtigt for at komme i betragtning til nye typer af stillinger. Ofte eksisterer stillingerne ikke endnu, og den enkelte kandidat skal selv bidrage til at definere et nyt arbejdsfelt, hvor IT er omdrejningsfeltet.

I det omfang, det er muligt, finder deltagerne selv en virksomhed, hvor de kan komme i 14 ugers praktik. Under praktikken er der enkelte kursusdage, hvor deltagerne mødes med kursuslederen og diskuterer, hvordan praktikken forløber.

Hidtidige erfaringer viser, at mellem 50-95% af deltagerne efter kurset fortætter i ansættelse med løntilskud i praktikvirksomheden eller bliver ansat på ordinære vilkår.

De resterende deltagere afslutter forløbet med 3 ugers afsluttende uddannelse og udslusning. Nogle deltagere får sparring i forhold til fremtidig jobsøgning, eller om de bør påbegynde en decideret omskoling.





YDERLIGERE INFORMATION

Forhåbentlig har læsningen af dette inspirationskatalog udstyret dig med nye idéer til formulering af projektansøgninger under prioritet 1.

Har du uddybende spørgsmål kan du kontakte:

Erhvervs-og Boligstyrelsen

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Tlf.: 35 46 60 00
ebst@ebst.dk

Ellers kan henvendelser rettes til de regionale socialfunds koordinatører i den region, hvor du regner med at gennemføre dit projekt.

Bornholms Amt

Jørgen Spøer
Tlf.: 56 92 20 78
joergen.spoer@brk.dk

Fyns Amt

Hanne Lill Baad
Tlf.: 65 56 10 00
hlb@ava.fyns-amt.dk

Frederiksborg Amt

Jørn August
Tlf.: 48 20 53 87
jau@fa.dk

Københavns Amt

Ulla Bartels
Tlf.: 43 22 22 10
ullbar@cf.kbhamt.dk

Københavns Kommune

Curlei Nielsen
Tlf.: 82 56 38 12
curlei.nielsen@faf.kk.dk

Nordjyllands Amt

Lise-Lotte Stisager
Tlf.: 96 35 10 00
lls@nja.dk

Ribe Amt

Astrid Thorin
Tlf.: 75 42 42 00
atho@ribeamt.dk

Ringkjøbing Amt

Jørn Røjgaard Nielsen
Tlf.: 96 75 30 00
ukjr@ringamt.dk/

Roskilde Amt

Klaus Wolff
Tlf.: 46 30 34 70
ukkw@ra.dk

Storstrøms Amt

Grethe Hermann
Tlf.: 54 84 44 34
fsghs@stam.dk

Sønderjyllands Amt

Karl Møller
Tlf.: 74 33 50 50
karl_moeller@sja.dk

Vejle Amt

Annette Keller
Tlf.: 75 83 53 33
abk@vejleamt.dk

Vestsjællands Amt

Finn Jalris
Tlf.: 57 87 23 16
fja@vestamt.dk

Viborg Amt

Merete Giehm-Reese
Tlf.: 87 27 17 00
crbmgr@vibamt.dk

Århus Amt

Solveig Nielsen
Tlf.: 89 44 66 66
son@ag-aaa.dk



DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Socialfond

